

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE BREZA ZA PERIOD
2021-2023. GODINE**

Breza, oktobar 2020. godine

Dokument okvirnog budžeta Općine Breza za period 2021.-2023. godine sadrži sljedeća poglavlja:

I. Uvod u DOB Općine Breza za period 2021.-2023. Godine

II. Makroekonomski okvir

III. Upravljanje javnim prihodima

IV. Upravljanje javnim rashodima

V. Budžetski prioriteti za period 2021.-2023.godine

1. UVOD

Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16,5/18,11/19 i 99/19) propisana je obaveza izrade Dokumenta okvirnog budžeta.

Dokument okvirnog budžeta (DOB) predstavlja preliminarni okvirni nacrt budžeta jedinice lokalne samouprave, utvrđen kroz programe budžetskih korisnika, i isti prikazuje projekciju prihoda i primitaka, pristup definisanju srednjoročnog okvira rashoda i izdataka, programske ambicije i budžetske planove za naredne tri godine.

Obzirom da je budžet dinamička kategorija, to su budžetski korisnici obavezni kontinuirano sprovoditi aktivnosti na kvalitetnom i pravovremenom planiranju budžetskih pozicija prihoda i primitaka, rashoda i izdataka u okviru svoje nadležnosti, te prihvatiti modernizaciju u procesu planiranja i samoj pripremi prijedloga budžeta. Budžetski korisnici strukturom svojih pozicija u budžetu reprezentuju specifičnosti i cjeline svojih politika, tako da skup takvih politika u skladu sa strategijom čine budžet primarnim instrumentom izvršne vlasti za sprovođenje kratkoročnih i dugoročnih planova.

Pri izradi ovog dokumenta korišteni su makroekonomski pokazatelji za period 2020-2023. godina na nivou BiH preuzeti sa web stranice Direkcije za ekonomsko planiranje BiH (DEP), Projekcije prihoda za 2020. godinu i period 2021-2023. godina za Zeničko-dobojski kanton dostavljeno od strane Federalnog ministarstva finansija u maju 2020. godine i podaci iz Informacije o perspektivama za Bosnu i Hercegovinu 2020-2022. godina. Planiranje budžeta na trogodišnjem nivou vršeno je na osnovu smjernica ekonomske i fiskalne politike za period 2021-2023. godina.

2. KARAKTERISTIKE EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE VLADE FBiH

Kao što je već navedeno u uvodu, za izradu ovog dokumenta korišteni su podaci iz projekcije o srednjoročnim prognozama makroekonomskih pokazatelja za FBiH (preuzeti sa gore navedenih web stranica). Programom rada Vlade Federacije BiH postavljeni su prioritetni ciljevi u Federaciji BiH koji su ključni ciljevi fiskalne politike, a sve sa postizanjem osnovnog cilja koji se ogleda u makroekonomskoj stabilnosti i daljem jačanju i razvoju javnih finansija, koji se temelje na:

a. Blagom fiskalnom deficitu:

- relativnom smanjenju javnih rashoda, posebno tekuće javne potrošnje,
- povećanju investicija iz budžeta i Razvojne banke,
- nastavku privatizacije državne imovine.

b. Jačanju fiskalnog upravljanja sa nekoliko mjera:

- harmonizacija i koordinacija procesa budžetiranja,
- usklađivanje fiskalne statistike s međunarodnim standardima,
- osiguranje budžetske podrške za ispunjenje uvjeta Evropskog partnerstva i euroatlantskih integracija,
- osiguranje limitiranja budžeta vlada na svim nivoima Federacije BiH sa prihodima od indirektnih poreza.

Karakteristično za ovaj srednjoročni period je da se, prilikom pripreme i usvajanja budžeta na svim nivoima vlasti, posebna pažnja mora posvetiti povećanim iznosima sredstava namjenjenih otplati zaduženja, što će u kreiranju mjera fisklane stabilizacije biti dodatno opterećenje na provođenju zacrtanih strateških ciljeva.

SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

Direkcija za ekonomsko planiranje BiH (DEP) je na osnovu analiza kretanja ekonomskih trendova pripremila dokument koji daje pregled i predviđanja najznačajnijih ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini – Makroekonomske projekcije 2020–2023. godina. Ovo je analitički dokument koji je napravljen za potrebe rada Vijeća ministara BiH i zasnovan je na zvaničnim podacima statističkih sistema i agencija u Bosni i Hercegovini. Podaci iz ovog dokumenta korišteni su u daljoj analizi.

BDP u 2019. godini i projekcije za period 2021.-2023. godina

Prema raspoloživim podacima Agencije za statistiku BiH, Bosna i Hercegovina je u 2019. godini ostvarila ekonomski rast od oko 2,6% u odnosu na prethodnu godinu. Usporavanje ekonomskog rasta u 2019. godini je posljedica usporavanja privredne aktivnosti u međunarodnom ekonomskom okruženju, odnosno u pojedinim zemljama EU (Njemačka i Italija).

Početak 2020. godine karakteriše dodatno usložnjavanje međunarodnih ekonomskih prilika i pojava virusa Covid-2019, što će imati negativne implikacije na privredna kretanja u svijetu, regionu i u Bosni i Hercegovini. Analize urađene od strane Svjetske banke predviđaju značajan pad BDP-a na širem evro-azijskom području, u regijonu Zapadnog balkana, pa i šire. Analize Svjetske banke predviđaju da bi širenje ovog virusa moglo dovesti do značajnog usporavanja svjetske trgovine, a kao posljedica toga doći će do pada investicija i privatne potrošnje.

Trenutno raspoloživi podaci o vanjskotrgovinskoj razmjeni za prvi kvartal 2020. godine ukazuju na slabljenje iste u odnosu na prethodnu godinu. U prvoj polovini 2020. godine realno je očekivati slabljenje privatne potrošnje, a to je uslovljeno padom broja zaposlenih, smanjenjem plata i doznaka građana. Prema predviđanjima DEP-a na kraju 2020. godine u BiH se može očekivati realni pad BDP-a od 2,3% u odnosu na prethodnu godinu.

U periodu od 2021.-2023. prema projekcijama DEP-a u Bosni i Hercegovini se očekuje nastavak ekonomskog rasta od oko 3% na godišnjem nivou. Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta u ovom periodu trebala predstavljati domaća tražnja. Također, očekuje se prosječna stopa rasta privatne potrošnje od oko 2%, javne potrošnje od 0,6% , te povećanje ukupnih investicija za 7,5% na godišnjem nivou.

Makroekonomski pokazatelji za period 2018-2023

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nominalni BDP u mil KM	34.023	35.365	34.846	36.340	38.077	39.826
Nominalni rast u %	5,2	3,9	-1,5	4,3	4,8	4,6
BDP deflator (prethodna godina = 100)	101,9	100,7	100,9	101,4	101,7	101,4
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	33.399	35.116	34.551	35.826	37.449	39.286
Realni rast u %	3,3	3,2	-2,3	2,8	3,1	3,2
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	1,4	0,6	0,2	1,2	1,3	1,4
Potrošnja u mil KM	32.048	32.931	32.736	33.670	34.830	36.055
Realni rast u %	2,0	1,8	-1,0	1,4	1,7	1,7
Vladina potrošnja u mil KM	6.611	6.776	6.959	7.098	7.325	7.545
Realni rast u %	0,9	1,0	1,9	0,5	0,7	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	25.437	26.155	25.777	26.572	27.505	28.510
Realni rast u %	2,3	2,0	-1,7	1,7	1,9	2,1
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	6.310	6.857	6.215	6.735	7.397	8.077
Realni rast u %	9,2	8,3	-10,5	7,1	8,1	7,7
Vladine investicije u mil KM	859	954	920	1.042	1.176	1.307

Realni rast u %	15,4	9,4	-5,0	11,6	10,0	8,5
Privatne investicije u mil KM	5.451	5.903	5.295	5.692	6.222	6.769
Realni rast u %	8,3	8,1	-11,4	6,3	7,8	7,5
Uvoz u mil KM	19.097	19.955	18.549	19.478	20.828	22.520
Nominalni rast u %	6,7	4,5	-7,0	5,0	6,9	8,1
Realni rast u %	3,7	2,5	-6,1	3,2	4,5	5,1
Izvoz u mil KM	14.087	14.850	13.821	14.726	15.976	17.471
Nominalni rast u %	10,0	5,4	-6,9	6,5	8,5	9,4
Realni rast u %	6,1	3,4	-6,4	4,3	5,8	6,7
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	16,9	18,4	16,8	17,7	18,4	18,8
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1.236	-1.022	-975	-990	-1.084	-1.320
Rast u %	-9,1	-17,4	-4,5	1,5	9,4	21,8
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-3,6	-2,9	-2,8	-2,7	-2,8	-3,3

IZVOR: DEP - april 2020. godine

Industrijska proizvodnja u BiH 2021-2023.

U Bosni i Hercegovini je tokom 2019. godine registrovan pad fizičkog obima industrijske proizvodnje od 5,5% u odnosu na prethodnu godinu. Pad proizvodnje je zabilježen u okviru svih sektora. Najviša stopa pada proizvodnje je zabilježena u okviru sektora za proizvodnju električne energije, zatim u okviru sektora rudarstva, hemijske industrije, te drvoprerade.

Projekcije kretanja industrijske proizvodnje u 2020. godini je teško predvidjeti. Ako u obzir uzmemo novonastale okolnosti vezano za pojavu virusa Covid-2019, na kraju 2020. godine može se očekivati pad fizičkog obima industrijske proizvodnje.

U periodu 2021-2023. godina, očekuje se da bi Bosna i Hercegovina trebala ostvarivati nešto više stope rasta fizičkog obima industrijske proizvodnje. Takođe, tokom ovog perioda očekuje se da će reformske mjere na unaprijeđenju poslovnog ambijenta rezultirati povećanjem investicionih ulaganja (domaćih i inostranih), što će dovesti do veće iskorištenosti postojećih i do pokretanja novih kapaciteta, povećanja broja zaposlenih i jačanja konkurentske pozicije bh. proizvođača kako na domaćem tako i na inostranim tržištima.

Tržište rada 2021-2023.

Prosječan broj zaposlenih lica za period januar – decembar 2019. godine uvećan je za 2,6% u odnosu na 2018. godinu. Najveći doprinos rastu broja zaposlenih je bio u oblasti trgovine, hotelijerstva i ugostiteljstva te prerađivačke industrije. Prosječan broj registrovanih nezaposlenih lica je iznosio 411,2 hiljada, što je za 9% manje u odnosu na 2018. godinu. Anketna stopa nezaposlenosti u Bosni i Hercegovini u 2019. godini je smanjena i iznosi 15,7%. Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini u 2019. godini je iznosila 921,00 KM i veća je nominalno za 3,5% g/g.

Broj zaposlenih na dan 31.03.2020. godine iznosio je 528.476 i isti je manji u odnosu na broj od 29.02.2020. godine za 3.474 zaposlenih. Već početkom aprila 2020. godine broj zaposlenih je smanjen na 520.641 (što je -1,5% u odnosu na kraj marta 2020.).

Prema projekcijama DEP-a u 2021. godini očekuje se pozitivan ekonomski rast od 2,8% g/g u Bosni i Hercegovini. Pored toga, rast investicija i trgovine u Bosni i Hercegovini bi trebalo da se pozitivno odrazi na broj zaposlenih lica, naročito u sektorima koji su i prethodnih godina zapošljavali najviše lica u Bosni i Hercegovini.

Srednjoročne prognoze u oblasti tržišta rada u periodu 2021-2023. godina vezane su za očekivani ekonomski rast u regionu i EU što bi trebalo imati pozitivne implikacije kako na zaposlenost tako i na plate u BiH.

Cijene 2020-2023.

Prosječan rast ukupnog nivoa cijena u Bosni i Hercegovini u 2019. godini bio je znatno sporiji u odnosu na prethodnu godinu. U periodu I-XII 2019/I-XII 2018 prosječna inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je 0,6%.

U periodu I-II 2020. godine u Bosni i Hercegovini je registrovana inflacija od 0,5% u poređenju sa istim periodom 2019. godine. Kretanje inflacije u Bosni i Hercegovini značajno određuje nivo cijena energenata, odnosno nafte, hrane, akciza na pojedine proizvode (alkoholna pića i duhan), cijena komunalija i sl.

U periodu 2021-2023. godina u Bosni i Hercegovini se može očekivati rast cijena od 1,2%-1,4%.

3. SREDNJOROČNA FISKALNA STRATEGIJA

Projekcije javnih prihoda za period 2021.- 2023. godina usko su vezane za privredne aktivnosti, te uticaj ključnih makroekonomskih pretpostavki od kojih zavisi razvoj. U Federaciji BiH, javni prihodi po osnovu poreza, taksi, naknada, doprinosa i drugih prihoda ostvaruju se, prikupljaju i raspoređuju prema važećim propisima na teritoriji Federacije BiH, a služe za finansiranje funkcija Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i Upravitelja cesta i ostalih korisnika javnih prihoda.

Imajući u vidu ostvareni realni ekonomski rast u BiH u 2019. godini, projekcije manjeg ekonomskog rasta u 2020. i 2021. godini u odnosu na 2019. godinu, te projekcije značajnijeg oporavka tek u 2021. i 2022. godini, kao i na toj osnovi oprezne projekcije prihoda od indirektnih poreza, neophodno je i dalje provođenje fiskalne discipline s ciljem smanjenja visine budžetskog deficita svih nivoa vlasti. Fiskalna konsolidacija u BiH vršit će se na prihodovnoj, a najviše na rashodovnoj strani budžeta. Glavne politike kontrole rashoda kojima će se to postići, na svim nivoima vlasti, podrazumijevaju smanjenje i strogu kontrolu tekućih rashoda, ograničavanje rasta socijalnih transfera putem revizija korisnika, istovremeno štiteći transfere najugroženijim grupama stanovništva, ograničavanje zapošljavanja i ograničavanje/smanjenje plata, naknada i materijalnih troškova u javnom sektoru.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza

U skladu sa Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH" broj: 44/03, 52/04, 34/07, 49/09 i 32/13), indirektni porezi podrazumijevaju: uvozne i izvozne dažbine, akcize, porez na dodanu vrijednost i sve druge poreze zaračunate na robu i usluge, uključujući i ostale poreze na promet i putarine.

Prihodi prikupljeni po osnovu ovih poreza uplaćuju se na Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje BiH, a raspodjela se vrši na sljedeći način:

- prvo se izdvajaju sredstva na račun rezervi,
- zatim sredstva za finansiranje Institucija BiH,
- ostatak prihoda se raspoređuje FBiH, RS-u i Brčko Distriktu, u skladu sa prethodno utvrđenom formulom koju utvrđuje Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje BiH,
- iz entitetskih udjela se izdvajaju sredstva potrebna za finansiranje vanjskog duga (na osnovu učešća entiteta u vanjskom dugu, a uplaćuju se direktno budžetu Institucija BiH).

Prema članu 6. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH ("Službene novine FBiH" broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15), prihodi od indirektnih poreza se dalje raspodjeljuju između: Federacije (36,20%), kantona (51,23%), lokalnih samouprava (8,42%), Upravitelja cesta (3,90%) i Grada Sarajeva (0,25%).

Prema izvještaju izrađenom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje BiH (OMA UIO) u 2019. godini je nastavljen trend rasta naplate sredstava za raspodjelu prikupljenih po osnovu prihoda od indirektnih poreza. Ostvarena stopa rasta je 5,2% (u 2019. godini je naplaćen rekordan iznos prihoda od indirektnih poreza u iznosu od 6.541,8 mil. KM). Za 2020. godinu

OMA procjenjuje pad prihoda od indirektnih poreza po stopi od 2,0% te rast prihoda u narednom periodu.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza za period od 2020. do 2023. godine bazirane su na:

- prognozama makroekonomskih pokazatelja DEP,
- procjenama efekata izmjene Zakona o akcizama,
- primjeni Sporazuma o slobodnoj trgovini između BiH i Evropske asocijacije za slobodnu trgovinu (EFTA),
- primjeni adaptiranog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU (SSP) i
- trendovima naplate prihoda od indirektnih poreza.

S obzirom na trenutnu situaciju uzrokovanu pandemijom virusa korona, a na osnovu projekcija makroekonomskih pokazatelja (DEP, april 2020), možemo biti sigurni da se pozitivni trendovi naplate iz prvog kvartala neće nastaviti u ostatku godine. Na osnovu bazne pretpostavke DEP-ovih projekcija da će kriza biti prevaziđena u drugoj polovini godine, možemo očekivati veliki pad prihoda u drugom kvartalu 2020. godine, te postepeni oporavak naplate u drugom polugodištu.

Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa

u KM

VRSTA PRIHODA	IZVRŠENJE	PROJEKCIJA			
	2019	2020	2021	2022	2023
1. Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa	250.747.872	213.710.149	223.111.734	236.118.023	239.053.676
1.1. Kantonalni budžet	210.135.441	179.219.716	187.103.990	198.011.210	200.473.081
1.2. Općinski/gradski budžeti	40.612.432	34.490.433	36.007.743	38.106.813	38.580.595
1.2.1. Breza	1.517.437	1.287.241	1.343.870	1.422.211	1.439.893
1.2.2. Doboju Jug	395.835	335.064	349.805	370.197	374.799
1.2.3. Kakanj	4.306.351	3.672.985	3.834.568	4.058.104	4.108.558
1.2.4. Maglaj	2.585.338	2.213.970	2.311.368	2.446.109	2.476.521
1.2.5. Olovo	1.225.687	1.032.762	1.078.195	1.141.049	1.155.235
1.2.6. Tešanj	5.000.998	4.205.271	4.390.270	4.646.201	4.703.967
1.2.7. Usora	660.195	519.562	542.419	574.039	581.176
1.2.8. Vareš	1.021.782	860.988	898.865	951.265	963.092
1.2.9. Visoko	3.955.857	3.378.213	3.526.828	3.732.425	3.778.830
1.2.10. Zavidovići	4.219.072	3.583.917	3.741.582	3.959.697	4.008.928
1.2.11. Zenica	12.313.195	10.495.152	10.956.857	11.595.587	11.739.754
1.2.11. Žepče	3.410.683	2.905.306	3.033.117	3.209.932	3.249.841

NAPOMENA: Raspodjela prihoda za kantone i općine/gradove pojedinačno za 2020. godinu i period 2021-2023. godina urađena je u skladu sa metodologijom propisanom Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15), prema koeficijentima raspodjele iz Uputstva o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2020. godinu („Službene novine Federacije BiH”, broj: 84/19).

Porez na dohodak

Porez na dohodak regulisan je Zakonom o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH", broj: 10/08, 09/10, 10/11, 44/11, 7/13 i 65/13) i odnosi se na dohodak: od nesamostalne djelatnosti, od samostalne djelatnosti, od imovine i imovinskih prava, od ulaganja kapitala i od dobitaka ostvarenih učešćem u nagradnim igrama i igrama na sreću.

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Zakonom o pripadnosti javnih prihoda na području ZDK ("Službene novine ZDK", broj: 1/06, 2/06, 5/06, 7/09 i 12/13) propisano je da 34,46% naplaćenog prihoda od poreza na dohodak pripada općinama Zeničko-dobojskog kantona, dok preostalih 65,54% pripada Kantonu.

Uzimajući u obzir pomenute makroekonomske prognoze kretanja zaposlenosti i ekonomskog rasta i pretpostavku nepromijenjenih poreznih propisa, u narednim godinama se može očekivati rast raspoloživog prihoda od poreza na dohodak od oko 4% godišnje.

U sljedećoj tabeli su date projekcije Federalnog ministarstva finansija iz maja 2020. godine za ukupne prihode od poreza na dohodak Zeničko-dobojskog kantona i jedinica lokalne samouprave.

Prihodi od poreza na dohodak

u KM

VRSTA PRIHODA	IZVRŠENJE	PROJEKCIJA			
	2019	2020	2021	2022	2023
1. Porez na dohodak	53.368.485	37.787.847	38.845.907	40.050.130	41.331.734
1.1. Kantonalni budžet	34.732.024	24.766.155	25.459.607	26.248.855	27.088.819
1.2. Općinski/gradski budžeti	18.636.461	13.021.692	13.386.299	13.801.275	14.242.916

NAPOMENA: Projicirani iznosi za budžete jedinica lokalne samouprave iskazani na osnovu minimalnog udjela, propisanog Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15). Kanton u skladu sa svojim propisima može vršiti raspodjelu većeg iznosa.

Neporezni prihodi

U dijelu neporeznih prihoda planska komponenta je usmjerena na stalne i redovne prihode koji se ostvaruju po osnovu nakanada i taksi po općinskim propisima i propisima ostalih nadležnih organa a isti su u glavnom konstantni i mijenjat će se samo u slučaju izmjena zakonske regulative koja prati naplatu i obračun, te ubiranje ove vrste prihoda. Izuzetak je u dijelu prihoda koji se odnose na prometovanje gradskim građevinskim zemljištem jer u zavisnovisti od obima ovih aktivnosti zavisi i grupa prihoda koja se odnosi na navedenu aktivnost.

IV. -STRUKTURA PRIHODA I POTROŠNJE BUDŽETA OPĆINE BREZA

PRIHODI BUDŽETA OPĆINE BREZA

Ukupni poreski i neporeski prihodi i primici bez kreditnog zaduženja u Budžetu Općine Breza u 2020. godini planirani su u iznosu od 6.260.000,00 KM, što u odnosu na prihode ostvarene za 2019. godinu predstavlja uvećanje od 21%.

U ovoj tabeli navedene su projekcije prihoda za Budžet Općine Breza za period 2021. - 2023. godine u ukupnom iznosu (budžetska sredstava, prihodi od sopstvene djelatnosti, namjenska sredstava i sredstva donacija) koje su date od strane Direkcije za ekonomsko planiranje BiH i Federalnog ministarstva finansija i Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona u dijelu neporeznih prihoda.

Služba za finansije,inspeksijske poslove i opću upravu općine Breza je projekciju prihoda i primitaka u DOB-u općine Breza za 2021 -2023. godinu uradila na bazi ostvarenih prihoda u 2019. godini, projeciranih prihoda za 2020. godinu (i njihova realizacija vezano za pandemiju virusa COVID-19 i njenih posljedica po fiskalnu politiku i budžet) i Projekcija koje su dostavljene od strane Ministarstva finansija za općine Zeničko-dobojskog kantona.

Očekivani nivo ukupnih poreznih i neporeznih prihoda, koji su na raspolaganju za finansiranje funkcija Budžeta općine Breza iznosi 5.300.000 KM u 2021. godini. Projektovani nivo prihoda u 2022. godini iznosi 5.600.000 KM a u 2023. godini 6.000.000 KM.

Iz datih projekcija može se vidjeti da je projektovani nivo ukupnih prihoda u 2021. godini manji za 15 % u odnosu na 2020. Godinu, u 2022. godini veći za 6 % u odnosu na 2021. godinu, dok se u 2023. godini projiciraju sa rastom od 8 % u odnosu na 2022. godinu.

Vrsta prihoda	Ostvareno 2019.	Procjena 2020.	Projekcija		
			2021.	2022.	2023.
UKUPNA SREDSTVA	5.211.313,92	5.400.000	5.300.000	5.600.000	6.000.000
Poreski prihodi	2.996.882,49	2.860.000	2.860.000	2.900.000	3.000.000
Indirektni porezi	1.710.208,47	1.445.549	1.483.870	1.562.211	1.579.893
Direktni porezi	1.286.674,02	1.414.451	1.376.130	1.337.789	1.420.107
Neporeski prihodi	1.400.202,95	1.600.000	1.600.000	1.700.000	1.800.000
Finansiranje i grantovi	814.228,48	940.000	840.000	1.000.000	1.200.000

Tabela 4.-Revidirane projekcije poreznih i neporeznih prihoda općine Breza za 2021. i period 2022 - 2023. godina

POTROŠNJA U BUDŽETU OPĆINE BREZA

U ovom poglavlju su sažeta glavna pitanja iz oblasti upravljanja javnim sredstvima. Ovakva analiza predstavlja važan element u srednjoročnom planiranju budžeta i pruža pregled strukture budžeta po ekonomskoj klasifikaciji, a koristi se za određivanje svih strukturalnih neravnoteža, koje se trebaju razmotriti u procesu razmatranja prioriternih rashoda i definisanja gornjih granica rashoda budžetskih korisnika. U ovom dijelu se analiziraju i daju preporuke o strukturi budžeta s osvrtom na plaće i naknade, materijalne troškove, grantove i kapitalne izdatke.

Na osnovu ove analize i prognoze prihoda, urađene su projekcije budžetske potrošnje po ekonomskoj klasifikaciji za period 2021. – 2023. godina.

Postojeća struktura potrošnje nije optimalna, uslijed alociranja velikog iznosa budžetskih sredstava na plaće i naknade, socijalne transfere, te nedovoljne alokacije na materijalne troškove i kapitalne investicije, pa je imperativ Organu uprave Općine Breza, da se odupre povećanju potrošnje van okvira onoga što je fiskalno održivo.

U slijedećoj tabeli daju se okvirni ukupni troškovi po osnovu rashoda iz budžeta i po osnovu prihoda od sopstvene djelatnosti, namjenskih sredstava, donacija i primljenih tekućih transfera.

Tabela 5. Projekcija rashoda i izdataka za Općinu Breza za 2021. – 2023. godinu

Rashodi	Ostvareno	Plan	Projekcije		
	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
UKUPNO PLAĆE	1.863.030,01	1.913.872	1.913.872	1.913.872	1.913.872
Bruto plaće i doprinosi	1.671.055,14	1.661.776	1.661.776	1.661.776	1.661.776
Naknade troškova zaposlenih	191.974,87	252.096	252.096	252.096	252.096
MATERIJALNI TROŠKOVI	1.201.474,13	1.200.000	1.070.128	1.070.128	1.070.128
TEKUĆI TRANSFERI	1.309.236,63	1.456.400	1.056.000	1.156.000	1.256.000
Subvencije	230.219,15	292.800	220.000	270.000	300.000
Transferi pojedincima	324.060,75	400.000	300.000	300.000	370.000
Transferi drugim nivoima vlasti	391.064,80	400.000	350.000	380.000	380.000
Ostali tekući transferi	363.891,93	363.600	186.000	206.000	206.000
Kapitalni grantovi	98.248,35	230.000	100.000	200.000	300.000
Otplate kamate	57.064,12	30.000	30.000	30.000	30.000
Nabavka stalnih sredstava	1.336.090,28	1.089.728	890.000	990.000	1.190.000
Otplata duga	128.423,98	140.000	140.000	140.000	140.000
Pozajmice	-	-	-	-	-
Ostalo	-	200.000	100.000	100.000	100.000
UKUPNO	5.993.567,50	6.260.000	5.300.000	5.600.000	6.000.000

Odjel A. Plaće i naknade

U narednom periodu ne predviđa se značajnije povećanje broja zaposlenih, osim određenih preraspodjela državnih službenika i namještenika i ukoliko bude neophodnost za novim referatima u skladu sa zakonskim propisima i odredbama.

OPĆINA BREZA

Tabela 6.

	OSTVARENO 2019. GODINA	PLAN 2020. GODINA	PROJEKCIJA		
			2021. GODINA	2022. GODINA	2023. GODINA
UKUPNE PLATE , NAKNADE I DOPRINOSI (BRUTO)	1.863.030,01	1.913.872,00	1.913.872,00	1.913.872,00	1.913.872,00
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH	72	70	70	70	70
PROSJEČNA PLATA (NETO)	1.207,72	1.235,32	1.235,32	1.235,32	1.235,32

Odjel B. Materijalni troškovi

Potrošnja na materijal i usluge se procjenjuje 1.070.128 KM u 2021. godini, što predstavlja 21 % ukupnog Budžeta Općine.

Odjel C. Tekući transferi

Ukupno projicirani tekući transferi u 2021. godini iznose 1.056.000 KM i u odnosu na plan u 2020. godine su manji za 27 %.

U strukturi planiranih tekućih transfera za 2021. godinu, najveći dio se odnosi na transfere iz oblasti socijalne zaštite, transfere iz oblasti obrazovanja, zdravstva, nauke, kulture i sporta, transfere iz oblasti rješavanja pitanja prava pripadnika boračke populacije i ostale tekuće transfere.

Odjel D. Kapitalna potrošnja Općine Breza

Ukupni kapitalni izdaci iz budžeta se projiciraju na 1.160.000,00 KM u 2021. godini. Opredjeljenje Općinskog načelnika je održivi budžet, ali i pojačana izdvajanja u infrastrukturne projekte, radi stvaranja adekvatnih uslova za investiranja na području Općine Breza kako domaćih tako i stranih investicija.

Predviđeni kapitalni projekti uključuju:

- Kapitalne projekte iz cestovne infrastrukture
- Kapitalne projekte iz oblasti vodoprivrede
- Kapitalne projekte u Mjesnim zajednicama
- Kapitalne projekte Javnim preduzećima i ustanovama
- Nabavku opreme budžetskim korisnicima
- Nabavku građevina (dovršetak izgradnje Sportske dvorane Mahala, izgradnja Gradske tržnice, izgradnja i uređenje Trga rudara u Centru grada)

Tabela 7. Kapitalni projekti

	Ostvareno	Plan Budžeta	Projekcija		
	2019	2020	2021	2022	2023
Kapitalni grantovi	98.248,35	230.000	100.000	200.000	300.000
Nabavka stalnih sredstava	1.336.090,28	1.089.728	890.000	990.000	1.190.000
Izdaci za kamate	57.064,12	30.000	30.000	30.000	30.000
Otplata duga	128.423,98	140.000	140.000	140.000	140.000
UKUPNI KAPITALNI IZDACI	1.619.826,73	1.489.728	1.160.000	1.360.000	1.660.000

Njihova pojedinačna visina i raspored po nadležnim korisnicima biće utvrđena budžetima svake projicirane godine.

V. Budžetski prioriteti za period 2021. - 2023.godina

Suočena sa prioritetima i zahtjevima budžetskih korisnika koji nadilaze nivo raspoloživih resursa, obaveza je Općinskog načelnika da donese odluke o tome koje su njene prioritetne politike.

Prioriteti Budžeta Općine Breza:

- Nastavak aktivnosti na suzbijanju pandemije virusa COVID-19
- Sanacija posljedica nastalih po građane Općine Breza, privredu i privredne subjekte (primarni cilj je istovremena zaštita poslovnih subjekata i očuvanje radnih mjesta i dohodka zaposlenika, uz istovremeno očuvanje budžetske stabilnosti)
- Stabilizacija i konsolidacija Budžeta općine Breza – planiranje i izdvajanje sredstava za smanjenje ukupnog deficita Budžeta općine Breza iz prethodnih godina
- Reorganizacija lokalne općinske uprave
- Budžetska disciplina i jačanje fiskalne odgovornosti korisnika budžetskih sredstava (potrošačkih jedinica, Općinski načelnik i općinske Službe)
- Uvođenje trezorskog načina poslovanja sa budžetskim korisnicima u cjelosti i uspostava internog sistema kontrole i nadzora nad utroškom sredstava svih budžetskih korisnika
- Isplata plata uposlenika i naknada općinskih vijećnika u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima
- Izdvajanja za prijem i podrška odrađivanje volonterskog staža, akademski obrazovanih mladih ljudi
- Koordinacija i pojačane aktivnosti svih korisnika budžetskih sredstava u prikupljanju javnih prihoda sa svih nivoa vlasti
- Izdvajanja za socijalna davanja
- Poboljšanje zdravstvenih uslova stanovništva
- Poboljšanja uslova zaštite stanovništva od prirodnih i ljudskih nepogoda – osnivanje Vatrogasne jedinice, nabavka dodatne opreme za Vatrogastvo i kadrovska jačanja u Službi civilne zaštite
- Subvencije za rješavanje steriliteta kod bračnih parova koji žele formirati porodicu
- Izdvajanja za stipendiranje srednjoškolaca i studenata
- Daljnja podrška poljoprivrednoj proizvodnji
- Subvencije za jačanje kapaciteta i razvoja malih i srednjih preduzeća
- Promocija domaćih proizvoda
- Stvaranje uslova za jačanje turizma
- Pripreme za uvođenje i uspostavljanje sistema korištenja Javno-privatno partnerstvo
- Stvaranje industrijskih i poslovnih zona – uslov za razvoj malih i srednjih preduzeća kao osnov za upošljavanje mladih ljudi

- Formiranje Javne ustanove ili Javnog preduzeća Kulturno-sportski Centar, radi boljeg korištenja općinskih resursa i njihovog očuvanja, a sve u cilju jačanja kulturno – društvenog - sportskog življenja lokalnog stanovništva

- Dovršetak izgradnje Sportske dvorane Mahala, kao i jačanje nevladinog sektora

-Infrastrukturalna davanja – rekonstrukcija primarne i sekundarne mreže vodovodnih i kanalizacionih sistema ,uređenje kanalizacionih sistema(izgradnja kolektora za prečišćavanje otpadnih voda), asfaltiranje putnih komunikacija,proširenje javne rasvjete, rješavanje odvoza otpada, modernizacija Komunalnog preduzeća...

Budžetski i ostali korisnici budžeta imali su obavezu pripremiti i dostaviti Službi za finansije,inspeksijske poslove i opću upravu svoje zahtjeve sa prioritetima za potrebnim sredstvima. Cilj ovih zahtjeva je da se budžetskim korisnicima pruži mogućnost da doprinesu izradi Nacrta budžeta Općine Breza za 2021. godina tako što će odrediti svoje prioritete za raspodjelu sredstava iz budžeta, a u skladu sa ciljevima ekonomskih i društvenih politika i Strategijom razvoja Općine Breza 2019-2027 godina.

Prijedlozi prioriteta potrošnje i početnih gornjih granica rashoda za period 2021-2023. godine sadržani u ovom dokumentu utvrđeni su sveobuhvatnim razmatranjem sljedećih ključnih faktora:

- fiskalne politike Općine Breza i okvira raspoloživih sredstava (uzevši u obzir pandemiju virusa COVID-19 – mjere suzbijanja i posljedice saniranja istih)
- dostavljenih finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika;
- utvrđenim prioritetima Općine Breza.

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19) nakon usvajanja od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument bit će dostavljen Općinskom vijeću općine Breza kao informacija i objavljen na web stranici Općine Breza.

Datum: 30.10.2020 godine
Broj: 01/2-11-2398/20

OPĆINSKI NAČELNIK
Mr.sci. Munib A.Zaimović